

Diplomás Pályakövető Rendszer
Hallgatói Motivációs vizsgálat az aktív hallgatók között
a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen

2019. szeptember

Készítette: Dr. Varga András

Oktatási és Tanulmányi Iroda

DPR- főreferens

Bevezetés

A **Nemzeti Közzolgálati Egyetemen** 2010 óta folyamatos a **Diplomás Pályakövető Rendszer (DPR)** működése. A DPR-kutatások segítségével képet alkothatunk az Egyetemen aktív hallgatói jogvisztonnyal rendelkezők attitűdjeivel, felsőfokú tanulmányaival kapcsolatban. Emellett lehetőséget ad arra is, hogy a munka világával való kapcsolatukat, elvárásaikat feltérképezzük. Ebben az évben az Oktatási Hivatal Felsőoktatási Elemzési Főosztálya az EFOP 3.4.5 program keretében megújította a diplomás pályakövetési rendszert, amely elsősorban az alkalmazott kérdőív terjedelmét és struktúráját érintette (https://www.felvi.hu/felsooktatasisimuhely/dpr/online_kerdoivek/online_kerdoivek_2019tavasz). Az intézményi DPR lebonyolítását az **NKE Oktatási és Tanulmányi Iroda** koordinálja.

1. A kutatás módszertana

A kutatás előkészítése és lebonyolítása négy fázisban zajlott. Elsőként az Oktatási Hivatal által rendelkezésünkre bocsájtotta a megújított kérdőívet. A második ütemben létrehoztuk - az Oktatási Hivatal által megadott instrukciók alapján, illetve az intézményi sajátosságoknak megfelelően - a kutatásokban érintettek alapsokaságát. A harmadik fázisban 2019. május 15-től június 15-ig online kérdőíves vizsgálatot végeztünk a Nemzeti Közzolgálati Egyetem 2018/2019. tanév 2. félévében aktív hallgatói jogvisztonnyal rendelkezők körében (nappali és levelező tagozatos, alap- és mesterképzésben, osztatlan képzésben és szakirányú továbbképzésben részt vevők). A vizsgálat online kérdőíves adatfelvétellel történt az UniPoll kérdőívszerkesztő rendszerén keresztül, az anonimitás biztosításával. A kutatás záró részét képezte a beérkező adatok feldolgozása, tisztítása, elemzése.

1.1. A kérdőív összeállítása

A 2019. évi DPR-hez köthető hallgatói vizsgálat kérdőíve egy részből állt. Ez egy központi kérdőívblokk volt (szerkesztette az Oktatási Hivatal), ebben kötelező kérdéskörök szerepelnek.

A **válaszadói hajlandóság növelése érdekében** egy levelet mellékelünk a hallgatóknak a kérdőív linkje mellé, amelyben ismertettük a kutatás célkitűzéseit, az eredmények hasznosíthatóságát, illetve a kutatás folyamán heti rendszerességgel küldtünk emlékeztető e- maileket is.

1.2. Feldolgozás és elemzés

- ◆ A kérdőívek feldolgozását és elemzését az SPSS matematikai statisztikai program segítségével végeztük el.
- ◆ A jobb szemléltetés érdekében az adatokat százalékos eloszlásuk alapján mutatjuk.

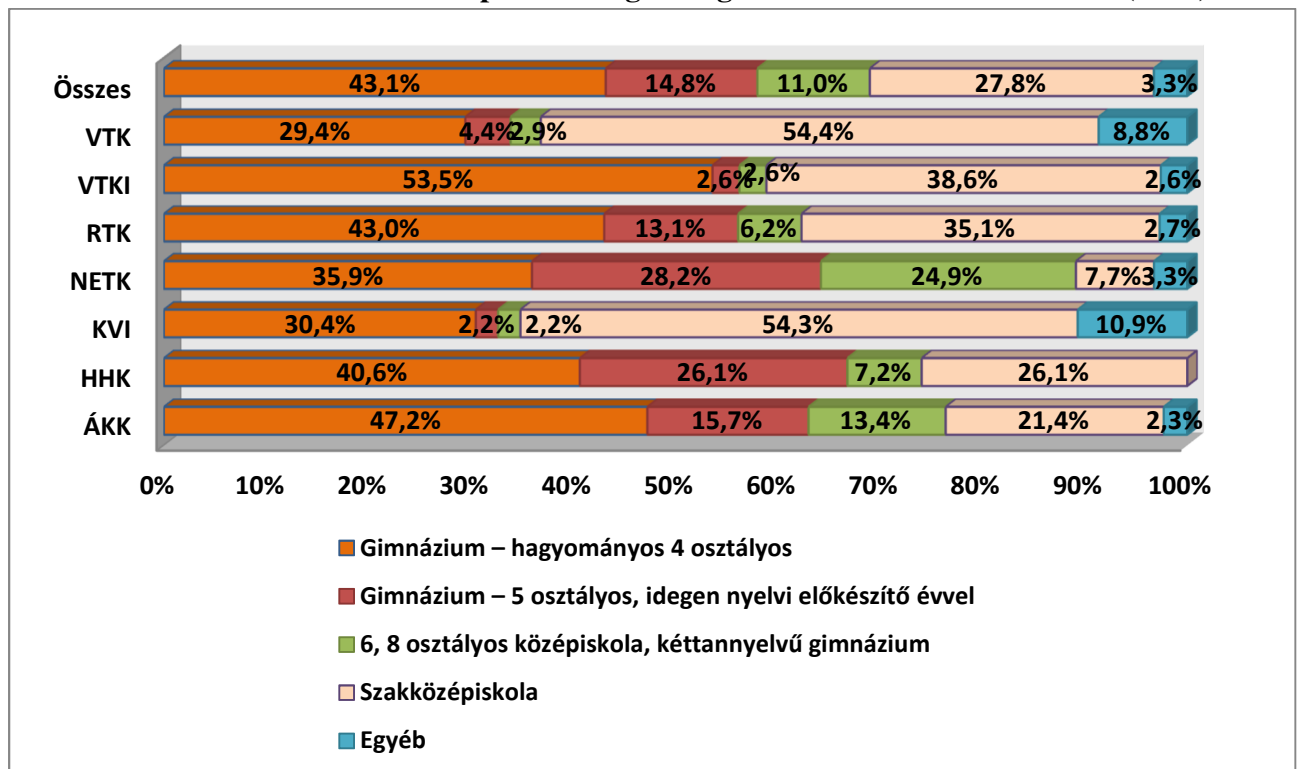
- ◆ A területi korlátok miatt a tanulmányban csak a legfontosabbnak ítélt összefüggések ábrázolása található meg.
- ◆ Az NKE karainak meghatározásakor az alábbi rövidítéseket alkalmazzuk:
  - **ÁKK:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Közigazgatási Kar
  - **HHK:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar
  - **KVI:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet
  - **NETK:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar
  - **RTK:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar
  - **VTK:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Kar
  - **VTKI:** Nemzeti Közszolgálati Egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézet

Személyes adatok

A kérdőívet **1463 fő** töltötte ki, amely a teljes sokaság (5353 fő) 27,3 százaléka, közülük valamivel többen voltak a **nők** (50,8%). A kitöltők életkorát tekintve elég nagy szórás figyelhető meg, hiszen a legidősebb 1930-ban, míg a legfiatalabb 2000-es születésű.

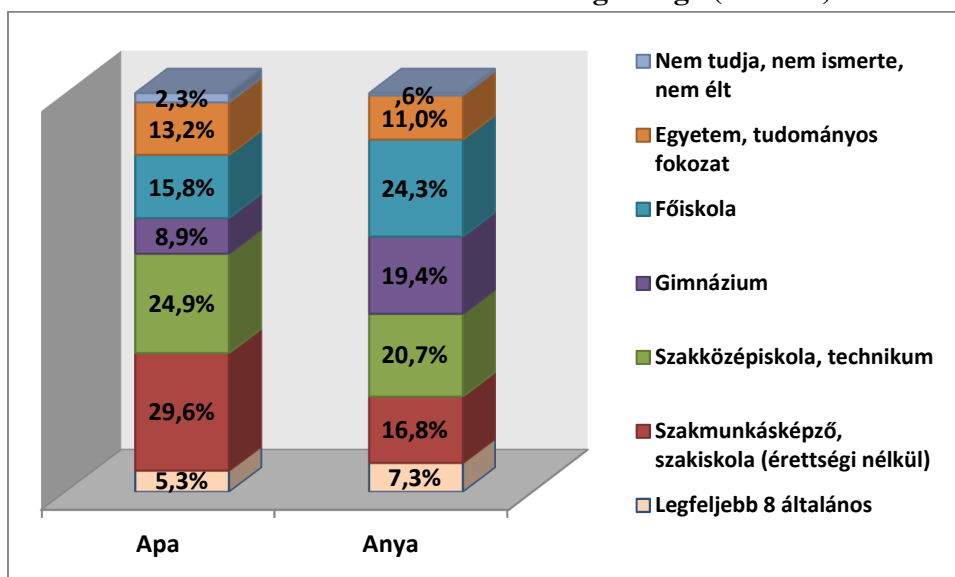
A válaszolók **iskolai végzettsége** alapján megállapítható hogy jellemzően a **hagyományos, 4 éves gimnáziumi** osztályokból kerül ki az Egyetem hallgatóinak legnagyobb hányada (43,1%). A **VTK**-n valamint a **KVI**-n változik ez a tendencia, ezeknél a szervezeti egységeknél a **szakközépiskolai** végzettség dominál. (1. ábra)

1. ábra. A válaszadók középiskolai végzettsége Karok/Intézetek szerint n=(1463)

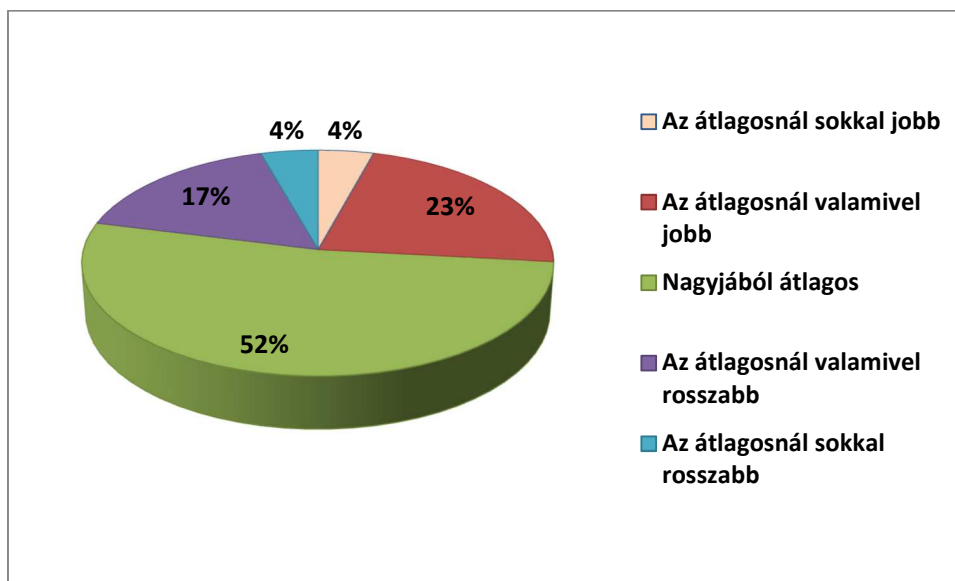
A **szülők iskolai végzettségével** kapcsolatban megállapítható, hogy viszonylag alacsony az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, ugyanakkor a **hallgatók több mint fele elsőgenerációs felsőoktatási résztvevő**. (Apák 30 %-a, anyák 43,7 %-a rendelkezik diplomával. (2.ábra). Az **apáknál** a legnépesebb tábor a **szakmunkásképzők** (29,6%), az **anyáknál** a **főiskolai végzettségűek** alkotják.

2. ábra. Szülők iskolai végzettsége (n=1463)

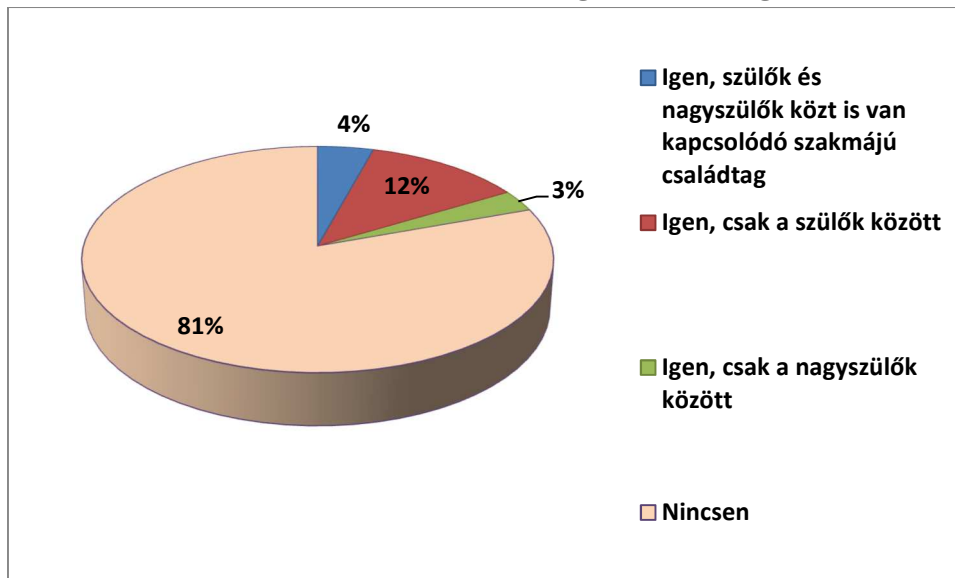
A hallgatók több mint fele szerint átlagos anyagi körülmények között nőttek fel, a két szélsőség (az átlagosnál sokkal jobb/rosszabb) ugyanakkora arányban fordult elő. (3. ábra)

3. ábra. Összességében hogyan ítéli meg családja anyagi helyzetét akkor, amikor Ön 14 éves volt? (n=1463)

A pályaválasztás kapcsán sok kérdés merül fel a fiatalok előtt. Általánosságban elmondható, hogy a középiskolás évek végén jelentős azoknak az aránya, akik nem rendelkeznek kiforrott elképzelésekkel a középiskola zárásakor. Nekik nagy segítség lehet, ha valaki a családban olyan szakterületen dolgozik, amit később tanulni fog maga a hallgató is. **Minden ötödik (19%) válaszoló családjában dolgozik/dolgozott olyan szülő vagy nagyszülő, akinek a szakmája kapcsolódik a tanult szakterülethez.** (4. ábra)

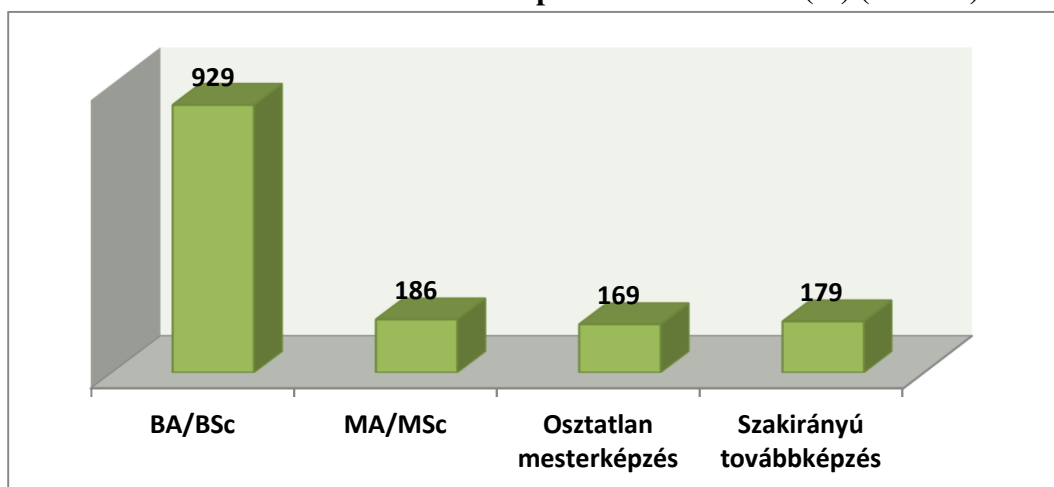
4. ábra. Van a családjában az Önéhez hasonló szakterületen végzettséget szerzett, e szakterületen dolgozó családtag? (n=1463)

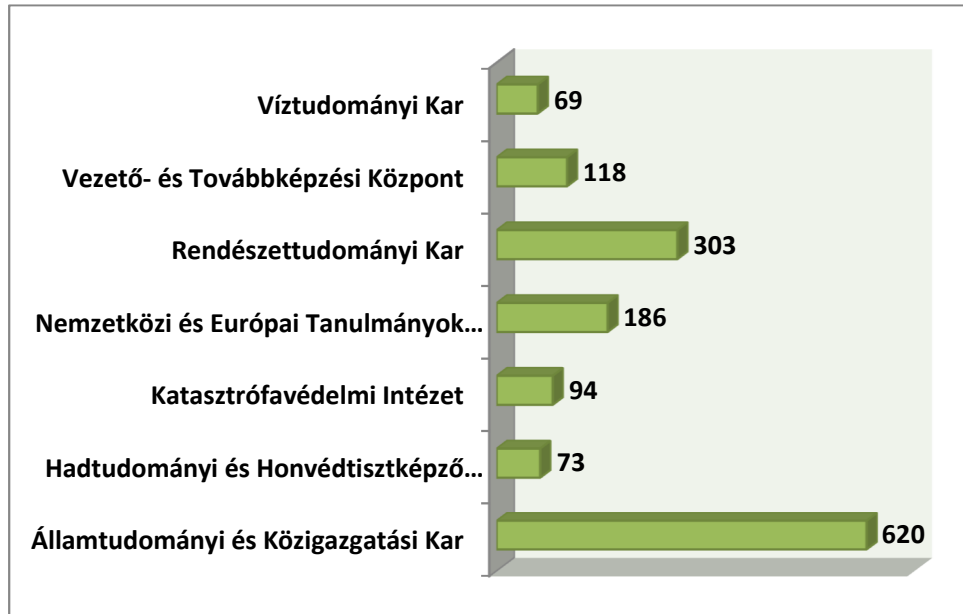
Kapcsolódás az intézményhez

A kérdőívet kitöltők **49,3% nappali, 48,6 % levelező képzésen** vett részt a lekérdezés időszakában. A fontosabb eloszlásokat az alábbi ábrák szemléltetik. (5-7. ábra)

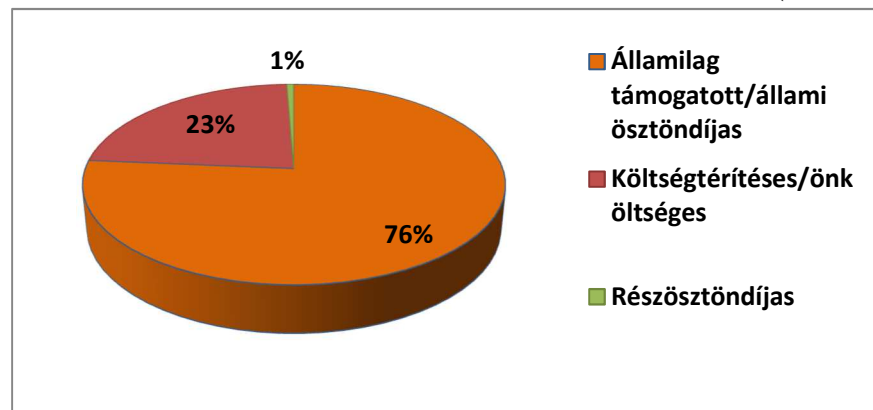
5. ábra. A válaszolók eloszlása képzési forma szerint (fő) (n=1463)

6. ábra. A válaszolók eloszlása Karok/Intézetek szerint (n=1463)

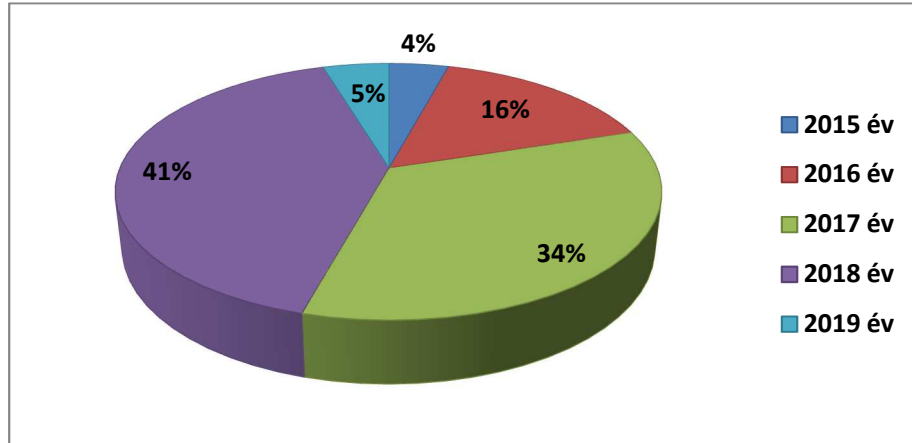

7. ábra. A válaszolók eloszlása finanszírozási forma szerint (n=1463)

Az eloszlások alapján megállapítható, hogy **többségében a BA/BSc képzésen résztvevő hallgatók töltötték ki a kérdőívet**. A kitöltők közel fele az ÁKK-ra jár, és a háromnegyede államilag támogatott formában tanul. Minden évfolyam képviseltette magát. (8. ábra)

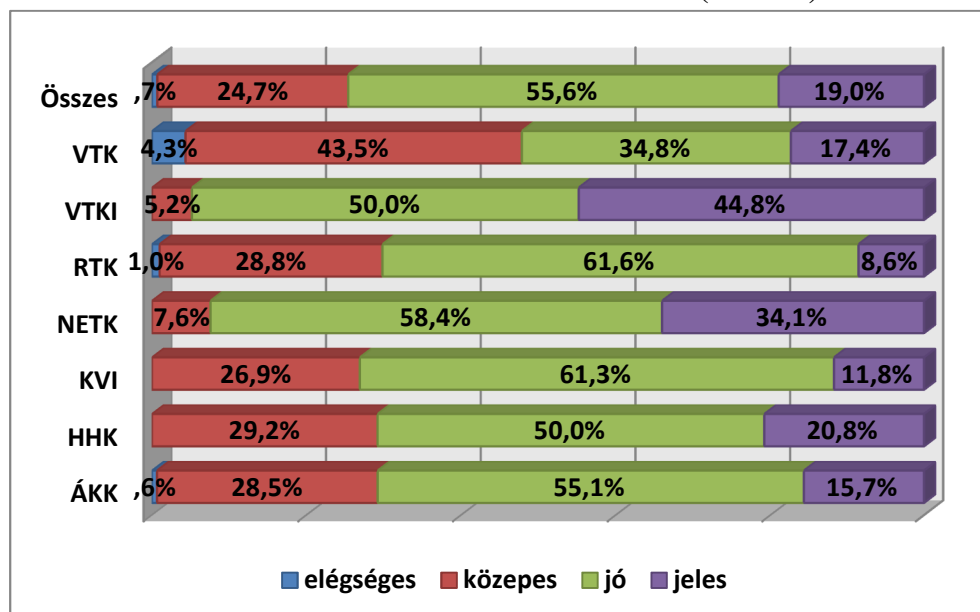
8. ábra. Melyik évben kezdte meg tanulmányait ezen a szakon? (n=1463)

A kutatásban résztvevő hallgatók csak **kivételes esetben szakították meg tanulmányaikat** (2,6%), azonban **markáns különbség** figyelhető meg a **levelezők** (5,3%), valamint a **nappalisok** (1,3%) arányai között.

Tanulmányi eredményeikre a hallgatók büszkék lehetnek. A **VTKI-n** kimagasló a **jeles osztályzatok** aránya (44,8%) ugyanez az **RTK-n** csak 8,6%. Összességében az egyetem minden ötödik hallgatója (9%) rendelkezik jeles, több mint a fele (55,6%) jó eredménnyel. (9. ábra)

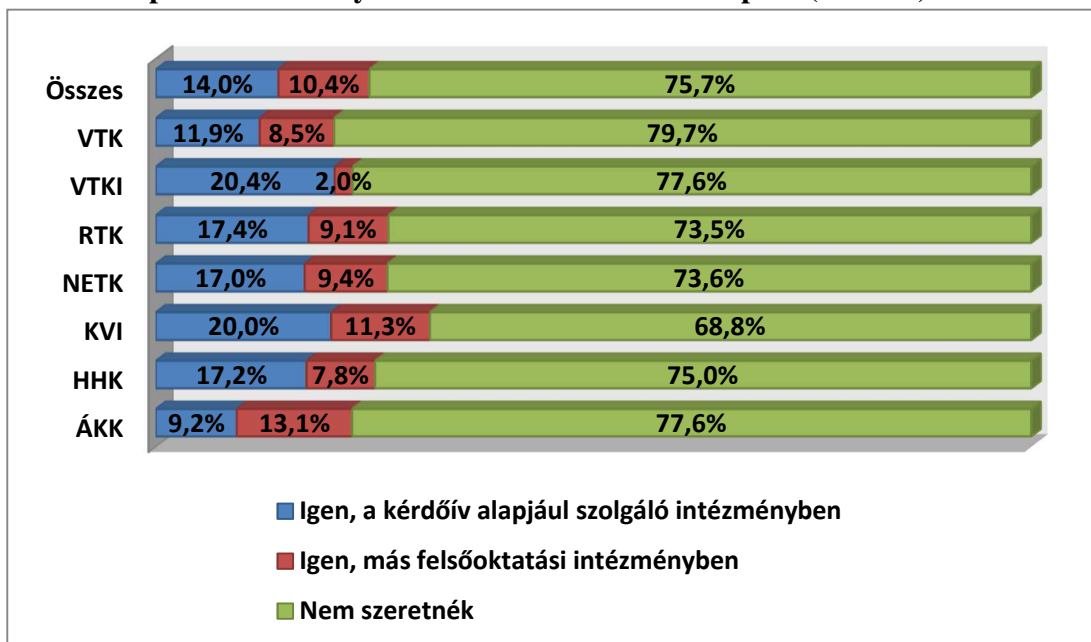
9. ábra. Átlagosan milyen tanulmányi eredménnyel (osztályzattal) végzi Ön ezt a szakot? Karok/ Intézetek szerint (n=1463)

A jó tanulmányi eredmények kellő önbizalmat, tudásvágyat és eltökéltséget eredményeznek, amely – többek között – azt is eredményezi, hogy a hallgatók egy része konkrét továbbtanulási tervekkel, elképzelésekkel rendelkezik. A **különböző képzési formák nem egyformán népszerűek vagy elérhetőek** a hallgatók számára, az alábbi ábrák ezt szemléltetik (10-15. ábra). A **VTKI és KVI** hallgatói azok, akik **leginkább az NKE-n terveznek további**

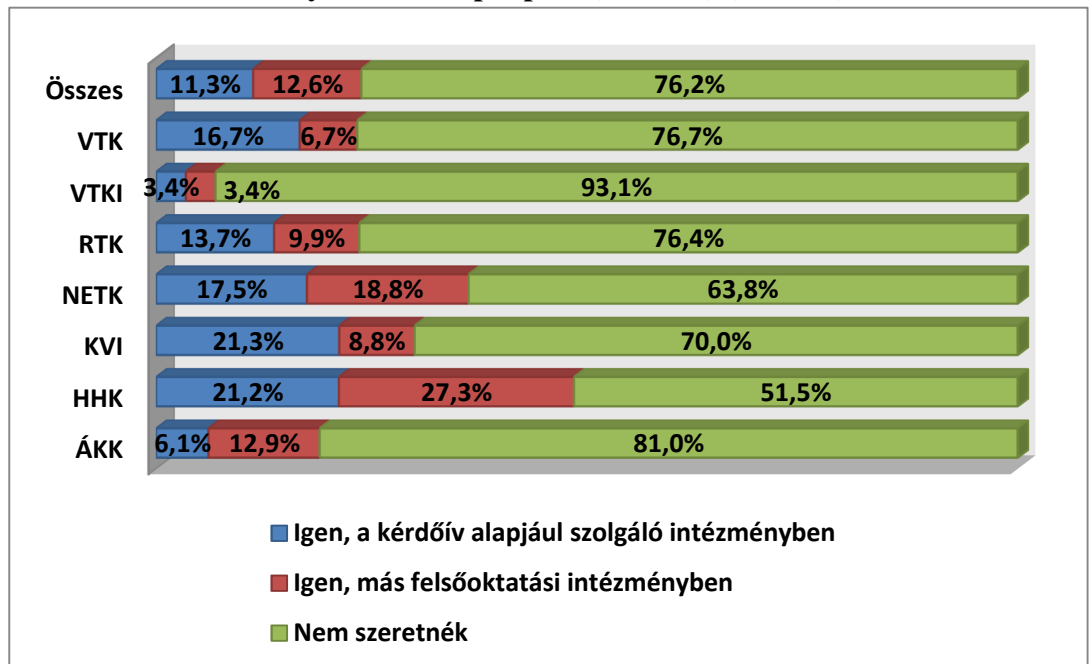
éveket (20,4-20%). A legkevésbé az ÁKK hallgatói gondolják azt, hogy az egyetemen fognak még további képzéseken részt venni (9,2%). Alapképzésben leginkább a KVI és a HHK (21,3-21,2%), mesterképzésben a NETK, KVI (48,8-45,3%) hallgatói gondolkoznak. A legnépszerűbbek a szakirányú továbbképzések, a HHK- n közel minden harmadik (31,3%), a VTKI- n és a VTK- n minden negyedik (26,8-27,6%) hallgató ezt a képzési formát jelölte meg lehetséges továbbtanulási célként. Doktori (PhD, DLA) képzéssel legnagyobb arányban a NETK és a HHK hallgatói kacérkodnak.

10. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén? Felsőoktatási szakképzés (n=1265)

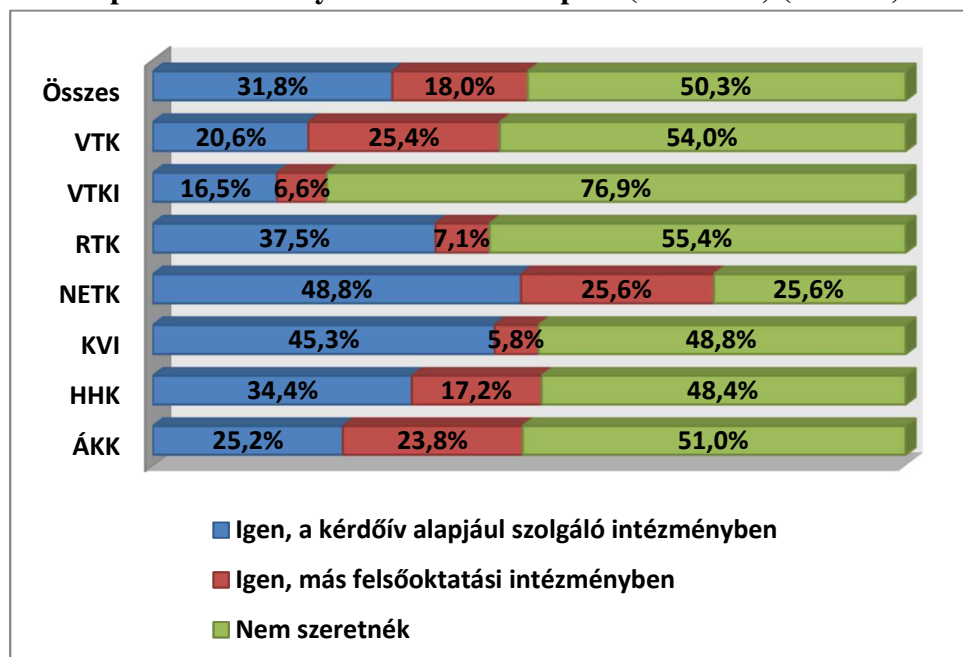

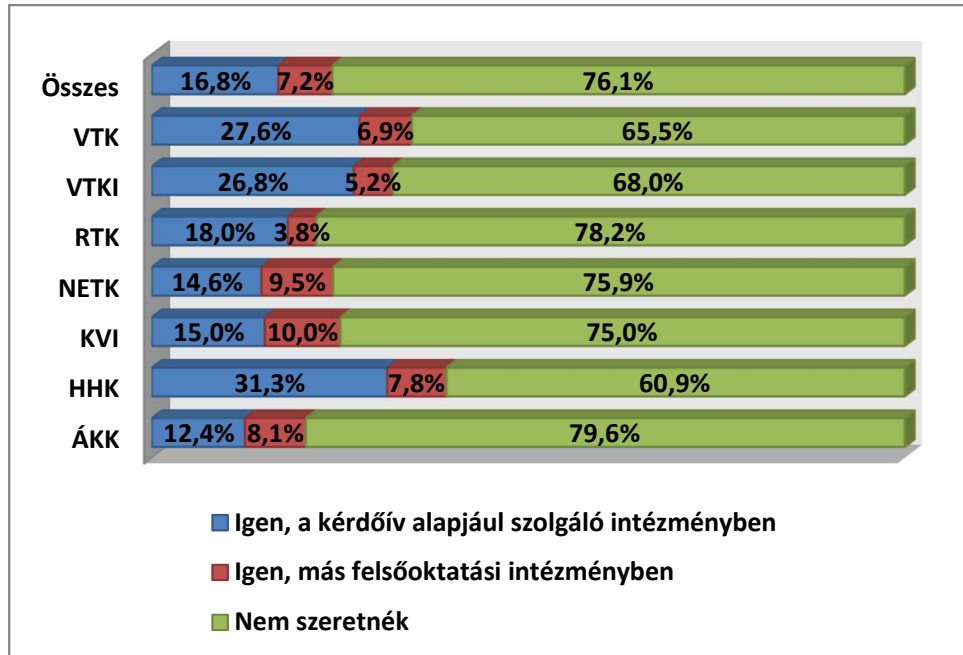
11. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén? - Alapképzés (BA/BSc) (n=1243)

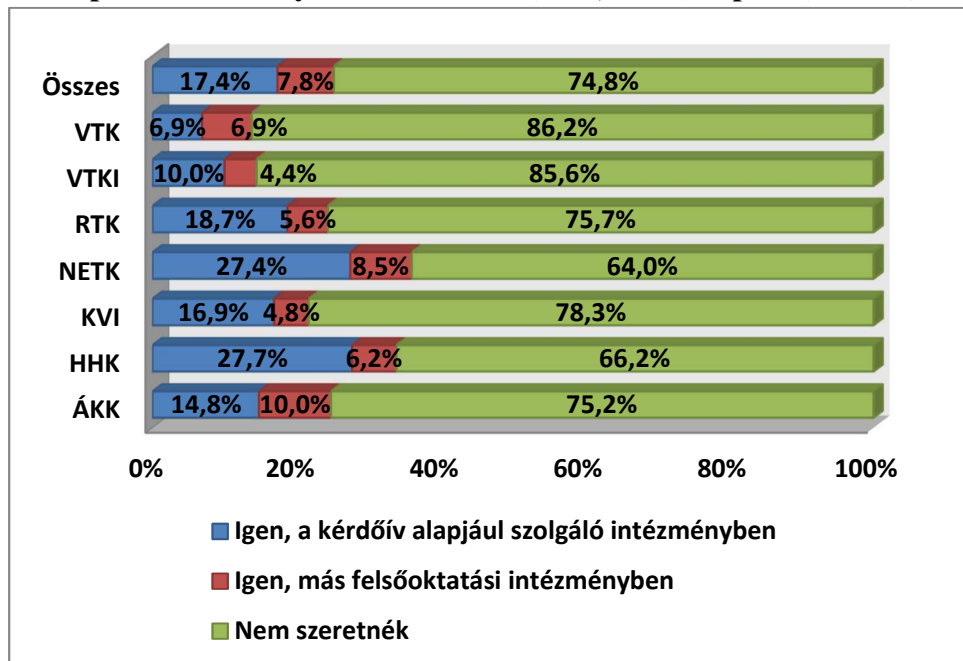
12. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén? - Mesterképzés (MA/MSc) (n=1331)

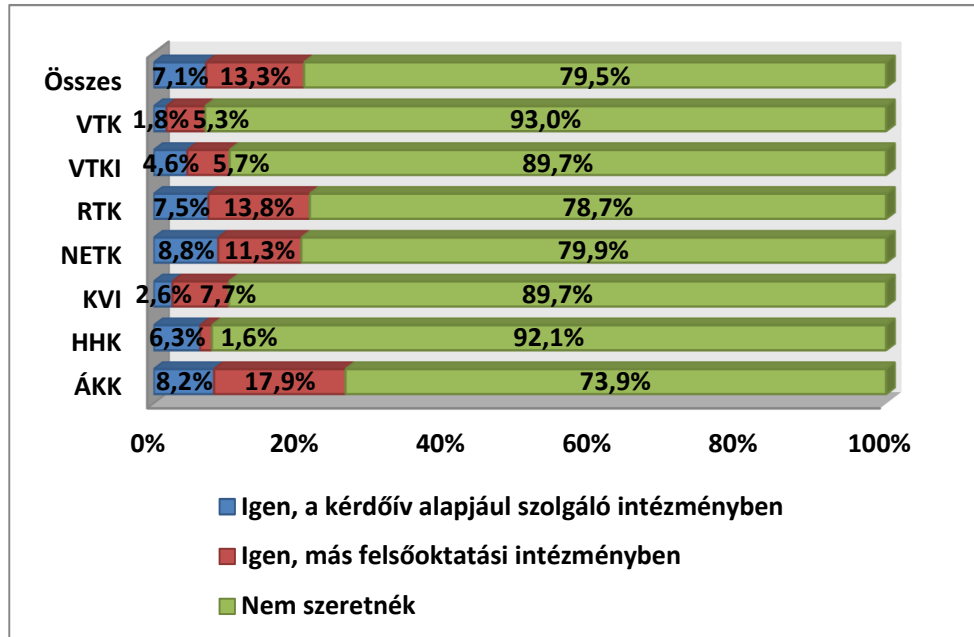
13. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén? - Szakirányú továbbképzés, rezidensképzés (n=1257)

14. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén? - Doktori (PhD, DLA) képzés (n=1268)

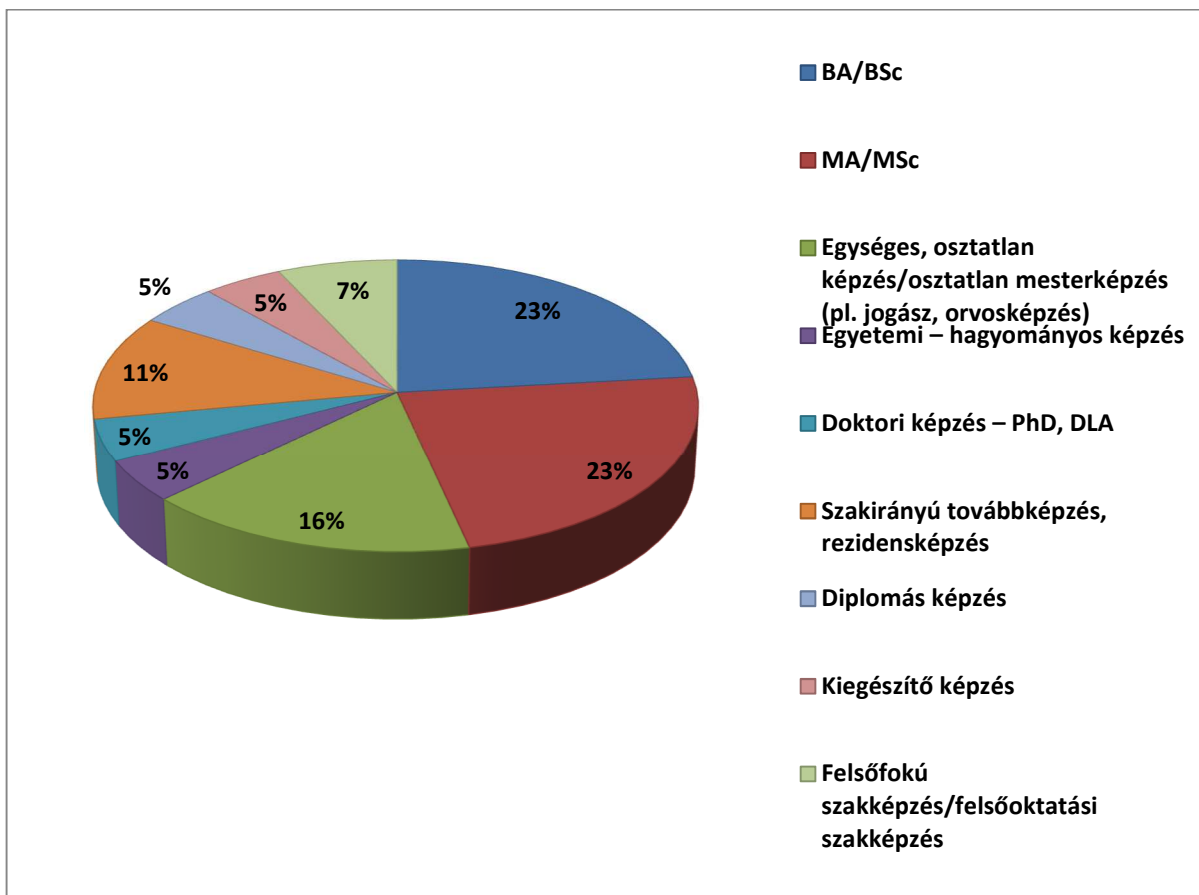
15. ábra. Szeretne-e továbbtanulni az elkövetkező 2-3 évben az alábbi képzések valamelyikén? - Egységes, osztatlan képzés/osztatlan mesterképzés (pl. jogász, orvosképzés) (n=1259)

A **hallgatók** csak egy **kis része vett fel tanulmányi hitelt** az egyetemi éveik finanszírozás céljából (4,2%). A legtöbbben a **Szabad felhasználású Diákhitel-t** (46,7%) kötötték, utána a **Kötött felhasználású (képzési költségére fordítható) Diákhitel2-t** (45%) részesítették előnyben, míg legkisebb hányaduk (8,3%) mindkettőt megkötötte.

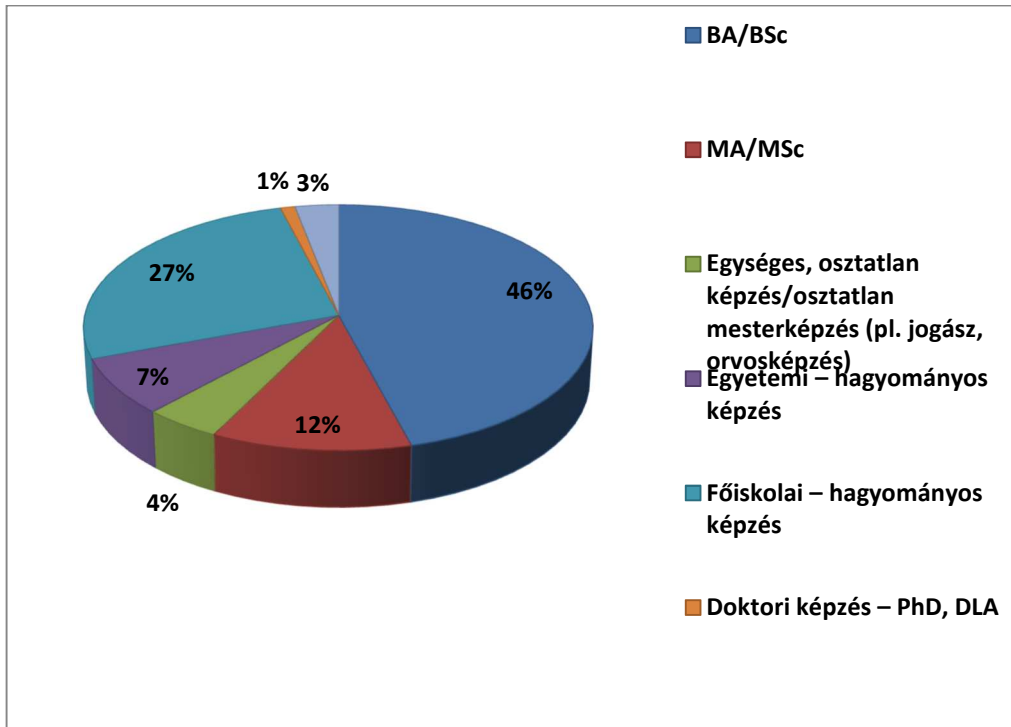
A hallgatók mindössze 3,1%-a tanul egyéb szakon (21 jelölés), és összességében minden harmadik (35%) hallgatónak van **felsőfokú végzettsége**. Ezen végzettségek nagy része **BA/BSc** és az **MA/MSc** formákból került ki. (16. ábra)

16. ábra. Milyen képzési formában szerezte egyéb felsőfokú végzettségét?
(n=43)

A hallgatók **harmada rendelkezik valamilyen egyéb végzettséggel**. (17. ábra) Minden második hallgató a BA/BSc képzési formán szerezte diplomáját, de jelentős a főiskolai-hagyományos képzésben oklevelet kapók aránya is (27%). Kevésbé volt népszerű a doktori képzés, valamint a felsőoktatási szakképzés.

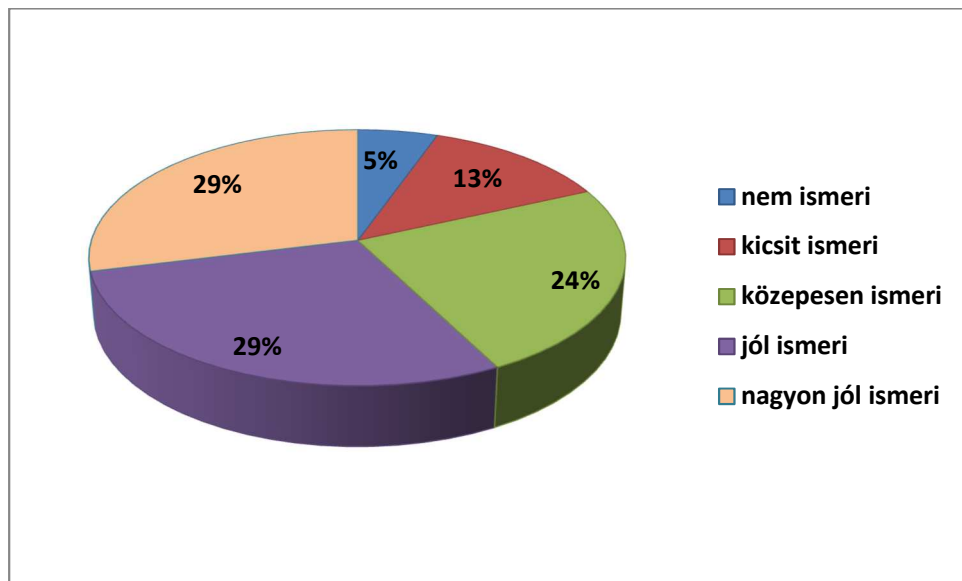
17. ábra. Milyen képzési formában szerezte egyéb felsőfokú végzettségét?
(n=493)

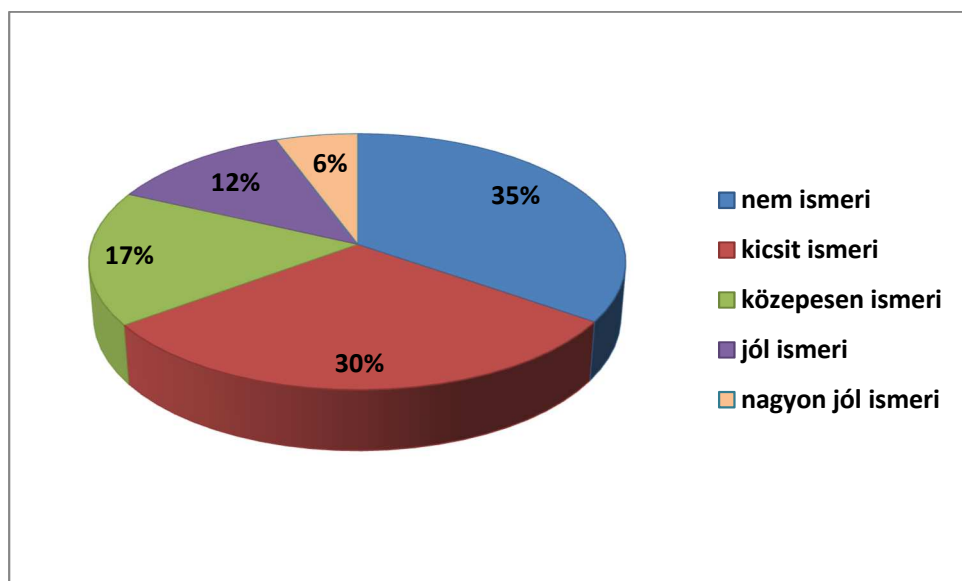
Nemzetközi tapasztalatok

A munkaerőpiacon való érvényesülés és az egyetemi tanulmányok is egyre inkább feltételeznek **egy vagy több nyelvből biztos nyelvtudást**. A nyelvtudás szintje évek óta azonos tendenciák mentén rajzolódik ki. Viszonylag nagyarányú az **angol, német** nyelvtudással rendelkező hallgatók száma, ugyanakkor a többi nyelvek továbbra sem játszanak meghatározó szerepet. (18-19. ábra) A válaszolók csaknem kétharmada biztos angol nyelvhasználó (58%), ez a jellemző német nyelve esetén 18%, a többi kérdezett nyelvnél 1-2%. (francia, spanyol, olasz, orosz)

18. ábra. Milyen szintű nyelvtudása van angol nyelvből? (n= 1416)

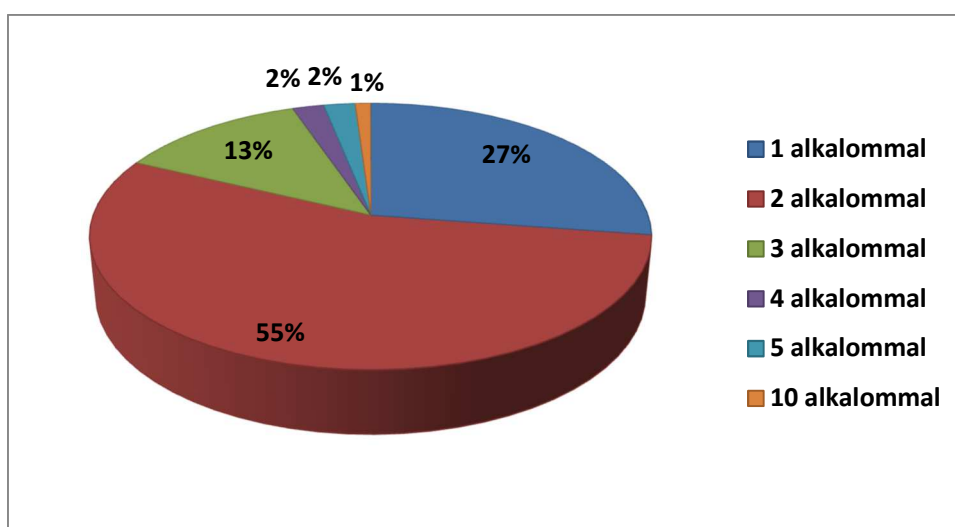
19. ábra. Milyen szintű nyelvtudása van német nyelvből? (n= 1354)

Hozzávetőlegesen minden **ötödik** (18,7%) **hallgató beszél egyéb idegen nyelveket.** (arab, beás, cseh, esperanto, finn, horvát, japán, kazah, kínai, koreai, latin, lengyel, lovári, örmény, perzsa, portugál, román, svéd, szerb, szlovák, török, ukrán)

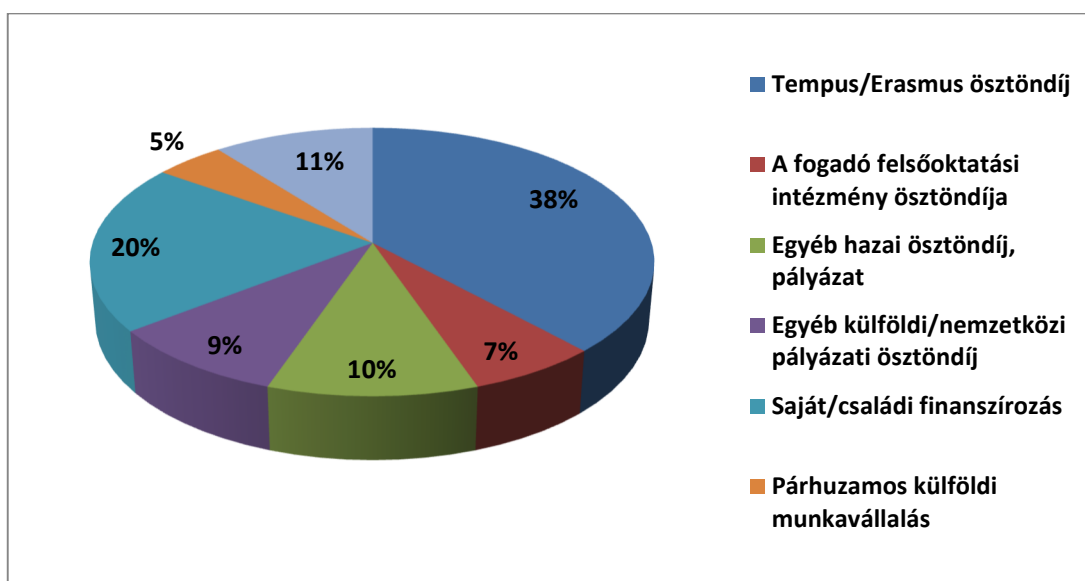
A biztos nyelvtudás a tanulmányok alatt lehetővé teszi, hogy különböző **ösztöndíjak** segítségével külföldi egyetemek szemesztereit is látogathassák a hallgatók. A válaszolók **6,8%-a felsőfokú tanulmányai alatt tanult hosszabb-rövidebb ideig külföldön.** Az alkalmak számában azonban nagy különbségek mutatkoznak. (20. ábra) Leginkább a két alkalmat jelölték meg, de gyakori volt az egy szemeszter eltöltése valamilyen külföldi felsőoktatási intézményben.

20. ábra. Összesen hány alkalommal tanult külföldön legalább egy szemesztert? (n=95)

A hallgatók leginkább a **Tempus/Erasmus ösztöndíjakat** vették igénybe, de minden ötödik saját, **családi finanszírozással** fedezte a külföldi tanulmányainak költségeit. (21. ábra)

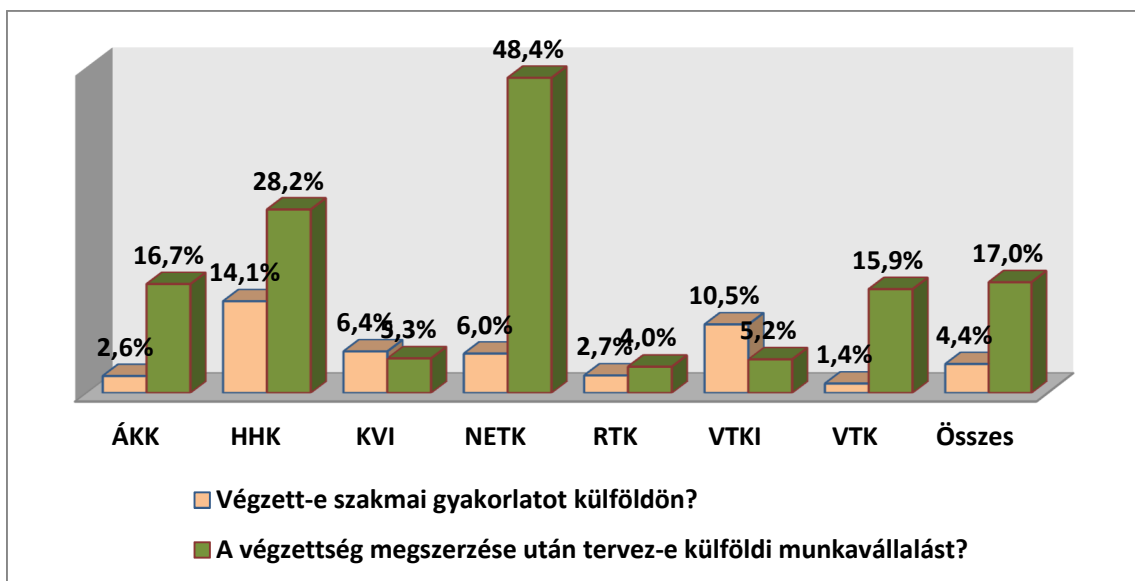
21. ábra. A külföldi tanulmányok finanszírozási háttere (n=95)

A legnépszerűbb országok Németország (10 említés), Csehország-Lengyelország (5-5), Finnország- Spanyolország (4-4) voltak. Összesen 20 országot jelöltek meg a hallgatók, ahol valamennyi ideig tanultak.

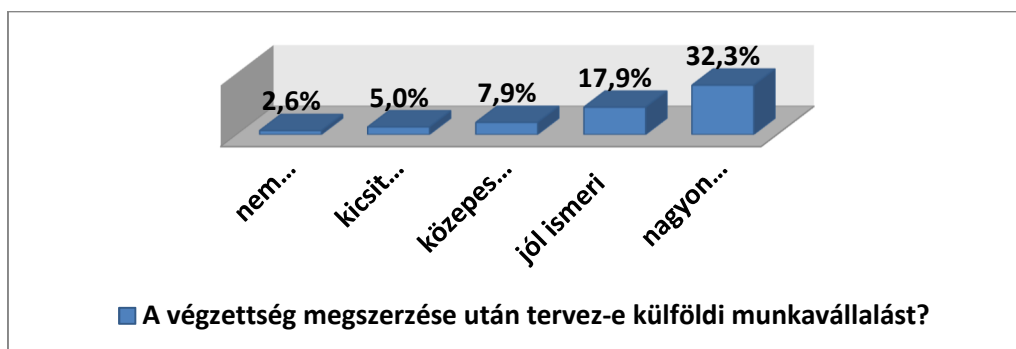
A külföldi tanulmányok mellett, vagy azt kiegészítve lényeges az, hogy mennyien végeztek **szakmai gyakorlatot** külföldön, és ez milyen hatással van a **külföldi munkavállalási kedvre**. Két kivételtől eltekintve (KVI, VTKI) a végzés utáni külföldi munkavállalás tervezésének aránya mindenhol nagyobb, mint a külföldi szakmai tevékenység végzésének arányai. A leginkább eltérő adatok a NETK, a VTK és az ÁKK esetén figyelhetőek meg. (22. ábra)

22. ábra. A külföldi szakmai gyakorlat, valamint a külföldi munkavállalás tervezésének arány Karok/Intézetek szerint (n=1463)

Szintén lényeges feltétel a külföldi munkavállalásnak a nyelvismeret. Ennek szintje egyenesen arányos a külföldi munkavállalás iránti pozitív hozzáállással. (23. ábra) Minél jobban ismeri valaki az angol nyelvet, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy külföldi munkavállalás is szóba jöhet az egyetemi végzettség megszerzését követően.

23. ábra. A végzettség megszerzése után tervez-e külföldi munkavállalást, az angol nyelv ismeretének függvényében? (n=1463)

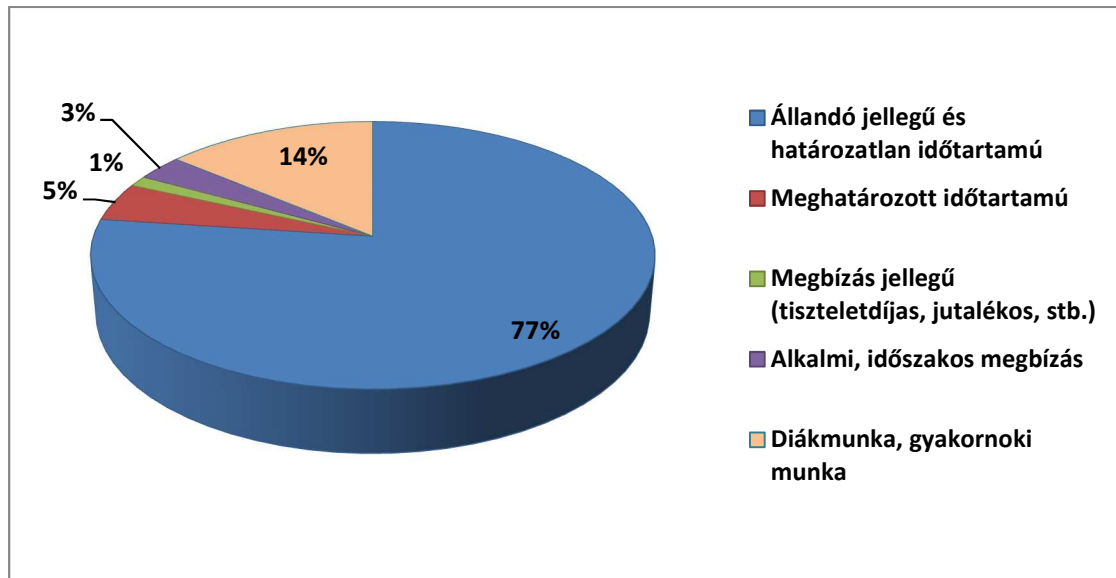

Kapcsolódás a munka világához

A kérdőív kitöltésének időszakában a válaszolók kétharmada (65,4%) dolgozott valamilyen formában. Jellemzően állandó jellegű és határozatlan időtartamú munkaviszonyban (77%) látták el ezt a munkát. (24. ábra) Viszonylag magasnak (14%) mondható a diákmunkások aránya is. Ez alapján megállapítható, hogy a munkába való átmenet már az egyetemi évek alatt elkezdődik.

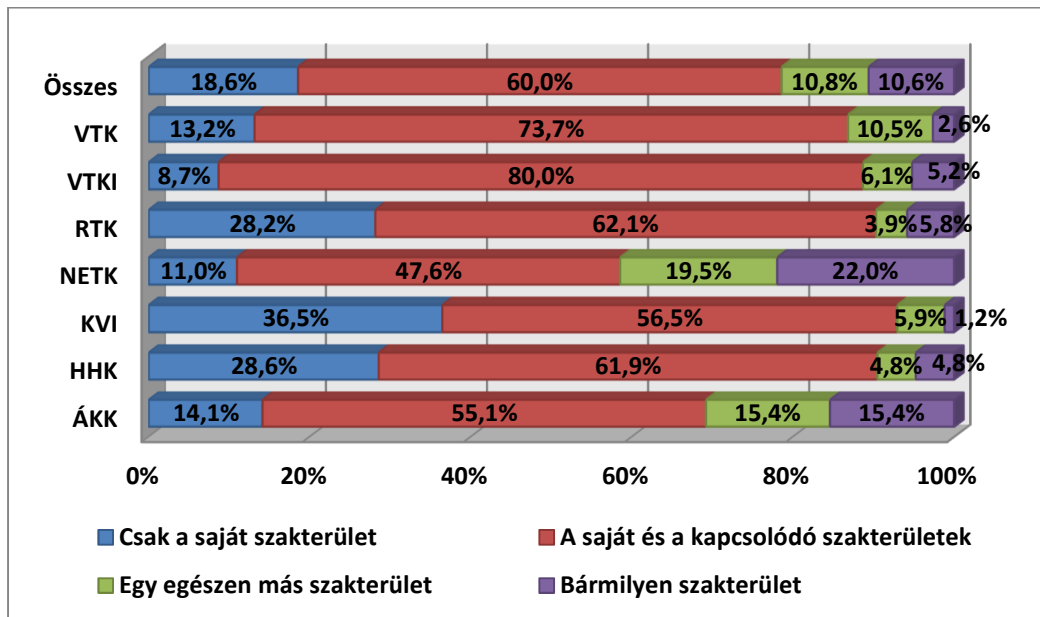
24. ábra. A munkaviszony jellege n(= 954)

A tanulmányok alatti munkavégzés fontosságát vagy meghatározó jellegét az is mutatja, hogy a hallgatók 19,6%-a tekinti magát inkább főfoglalkozású diáknak, a többség, 80,4% olyan főfoglalkozású dolgozónak tekinti magát, aki tanul is. Ebben természetesen nagy eltérés mutatkozik a munkarend szerinti összehasonlításban. Amíg a nappali tagozatos hallgatók 72,4%-a inkább tanulónak tekinti magát, addig a levelezős munkarendben tanulók mindössze 2,5%-a gondolta ugyanezt.

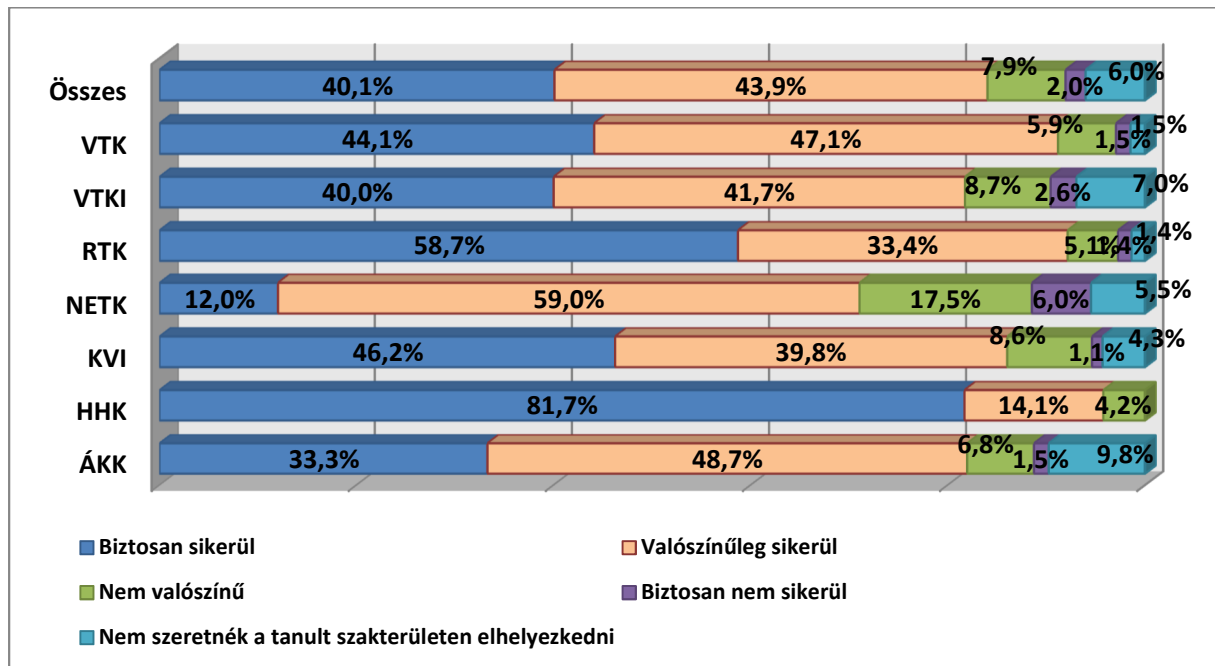
A hallgatók nagy része megpróbálja olyan munkaterületen érvényesíteni a tudását, amelyre az egyetem felkészíti. (25. ábra) A KVI, RTK és a HHK hallgatói között a legmagasabbak ezek az arányok, ugyanakkor a NETK minden negyedik-ötödik munkát vállaló hallgatója egy egészen más szakterületen próbálja ki magát.

25. ábra. Véleménye szerint milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg a legjobban ennek a munkának? (n=954)

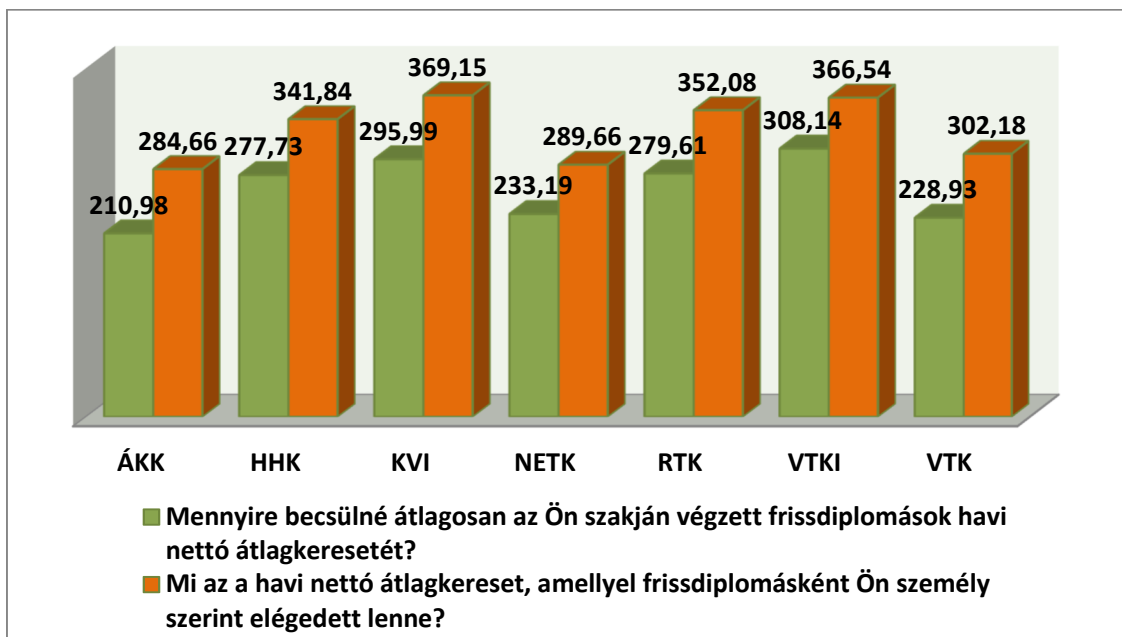
Egy **diploma értékét és piacképességét** több mutatóval lehet mérni. Az egyik ilyen, amely azt mutatja meg, hogy a végzett hallgatók milyen arányban tudnak, illetve szeretnének elhelyezkedni a tanult szakmájukban. **Az egyetem összes válaszadója közül ötből négy fő (84%) úgy gondolja, hogy nagyon jó esélyekkel rendelkezik arra, hogy a szakmájában tudjon elhelyezkedni.** (26. ábra) A leginkább bizakodóak a **HHK, RTK és a KVI** hallgatói. A leginkább pesszimisták a **NETK** hallgatói voltak, közülük majdnem minden harmadik hallgató (29%) vélekedik kevésbé bizakodóan ebben a kérdésben. A munkarend is meghatározó az erre a kérdésre adott válaszban. A **levelezők 89,9%- a, a nappalisok 79%- a** gondolja azt, hogy **biztosan vagy valószínűleg sikerül elhelyezkednie a tanult szakmájában.**

26. ábra. Mennyire tartja valószínűnek a szakterületen belüli elhelyezkedést a szakon szerzett diplomával? (n=1463)

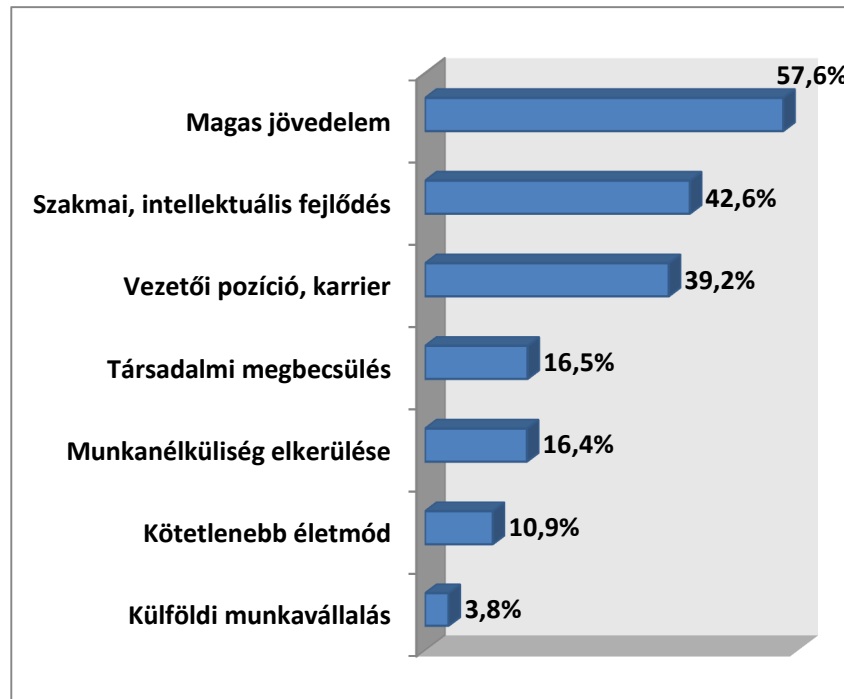
Egy diploma értékének másik mutatói lehetnek a hozzájuk társított anyagi dimenziók. A kérdezettek minden esetben úgy válaszoltak, hogy a saját szakjuk becsült jövedelmi viszonyaihoz képest magasabb nettó jövedelemmel lennének elégedettek. (27. ábra)

27. ábra. A becsült és a kívánt havi nettó jövedelmek (1000 forintban) (n=1463)

Egy **diploma megszerzésének okai** mögött számos **motivációs tényező** húzódhat. A hallgatók legnagyobb részét a **magas jövedelem megszerzése** motiválja, de fontosnak bizonyul a **szakmai, intellektuális fejlődés lehetősége** is. (28. ábra) A hallgatók harmada (39,2%) a **későbbi vezetői pozíciók** reményében szeretne végezni. A legkevésbé motiváló tényező a **külföldi munkavállalás lehetősége**.

28. ábra. A diploma megszerzésnek legjellemzőbb okai (két választás)
(n=1463)

Budapest, 2019. 09. 05.

Oktatási és Tanulmányi Iroda